

๒๕๖๒ ๒๒
๒ ธ.ค. ๖๒

ที่ รอ ๑๑๑๘/ว ๑๕๗๘

ที่ว่าการอำเภอหนองพอก
ถนนทรงบาดาล รอ ๔๕๒๑๐

๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง แนวทางปฏิบัติของชาวไทยมุสลิมในโอกาสต่างๆ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม
เรียน นายกเทศมนตรีตำบล ทุกแห่ง, นายกองค้การบริหารส่วนตำบล ทุกแห่ง และ กำนัน ทุกตำบล
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือจังหวัดร้อยเอ็ด ด่วนที่สุด ที่ รอ ๐๐๑๘.๒/ว ๖๖๘๘

ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

จำนวน ๑ ชุด

พร้อมนี้อำเภอหนองพอก ขอส่งสำเนาหนังสือ จังหวัดร้อยเอ็ด ด่วนที่สุด ที่ รอ ๐๐๑๘.๒/ว ๖๖๘๘
ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เรื่องแนวทางปฏิบัติของชาวไทยมุสลิมในโอกาสต่างๆ เพื่อการอยู่ร่วมกันใน
สังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม มาเพื่อดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการต่อไป

ที่ว่าการปกครองส่วนท้องถิ่น

ขอแสดงความนับถือ

อำเภอหนองพอก ๑๕๖

(นายวิรัช รัมณัญ)
นายอำเภอหนองพอก

แจ้งท้าวปู่ย่า นอหวัดไทยมุสลิม
ในโอกาสต่าง ๆ ให้ปฏิบัติตามแนวทางในลวด
ที่มี ตระหนักจากแนวท้าวอิสลาม

ที่ว่าการปกครองส่วนท้องถิ่น

๒ ธ.ค. ๖๒

จ.ราม
ป.ร.ระดมพันธ์ ในทางโดยที่กัน
สำเนา ค.บ. ๑๕๑

จำเอก

(บุญฤทธิ์ กลางประพันธ์)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง

ที่ทำการปกครองอำเภอ

ปลัดงานความมั่นคง

โทร. ๐-๔๓๕๗-๘๐๗๑

(นายสุทิน ศรีชาติ)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง
ปฏิบัติหน้าที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง
๕ 9 ธ.ค. 2562

22 พ.ย. 2562

ด่วนที่สุด
ที่ มท ๐๓๒๐/๑๕๗๐๐๙

ที่ว่าการปกครองจังหวัดร้อยเอ็ด	ศาลากลางจังหวัดร้อยเอ็ด
เลขที่ ๖๕๖๐	เลขรับที่ ๖๒๐๑๕
วันที่ 22 พ.ย. 2562	ลงวันที่ 22 พ.ย. 2562
เวลา	เวลา

กระทรวงมหาดไทย	กลุ่มงานความมั่นคง
ถนนอัษฎางค์	กทม. ๑๐๒๐๐
	เลขที่รับ ๒๒๐๐
	วันที่ 22 พ.ย. ๒
เวลา	

๖๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง แนวทางปฏิบัติของชาวไทยมุสลิมในโอกาสต่าง ๆ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักจุฬาราชมนตรี ที่ สพ. ๐๐๐๑/๖๔๐ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๒ และแนวทางปฏิบัติของชาวไทยมุสลิมในโอกาสต่าง ๆ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจุฬาราชมนตรีได้จัดทำ “แนวทางปฏิบัติของชาวไทยมุสลิมในโอกาสต่าง ๆ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม” เพื่อเผยแพร่และสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง ในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ตลอดจนรักษาความเป็นพหุวัฒนธรรมของสังคมไทยที่โดดเด่น งดงาม และคงความเป็นอัตลักษณ์ของแต่ละวัฒนธรรมความเชื่อไว้อย่างเหมาะสมลงตัว และสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ได้ประทานพระวโรกาสให้จุฬาราชมนตรี นำคณะเข้าเฝ้าฯ ขอประทานรับคำปรึกษาในแนวทางการปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนของศาสนาในการอยู่ร่วมกันของศาสนิกชนไทยให้มั่นคง ยั่งยืน และมีความเจริญรุ่งเรืองสืบไป เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๒ ในการนี้ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงประทานแนวพระดำริว่า “ศาสนิกชนทุกศาสนาพึงปฏิบัติตามศาสนบัญญัติ โดยคำนึงถึงจารีตประเพณีและวัฒนธรรมของสังคมไทย เพื่อรักษาความมั่นคงของราชอาณาจักรไทย ด้วยสามัคคีธรรม”

ดังนั้น เพื่อเป็นการน้อมนำแนวพระดำริของสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายกมาปฏิบัติ และเป็นการสร้างความรับรู้ที่ถูกต้องถึงแนวทางปฏิบัติของชาวไทยมุสลิมในโอกาสต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของศาสนิกชนทุกศาสนาด้วยความเคารพและยอมรับความเป็นพหุวัฒนธรรมของสังคมไทยให้มีความมั่นคงด้วยสามัคคีธรรม จึงขอแจ้งแนวทางปฏิบัติของชาวไทยมุสลิมในโอกาสต่าง ๆ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่มาเพื่อทราบและแจ้งให้อำเภอ หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตลอดจนองค์กรศาสนาทุกศาสนา และองค์กรภาคเอกชนในพื้นที่ได้รับทราบและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายฉัตรชัย พรหมเลิศ)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

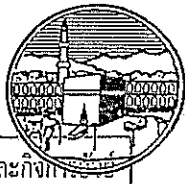
กรมการปกครอง
กองส่งเสริมองค์กรศาสนาอิสลามและกิจการฮัจย์
โทร/โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๑๔๖๐

สำนักจุฬาราชมนตรี

ศูนย์บริหารกิจการศาสนาอิสลามแห่งชาติ

เฉลิมพระเกียรติ

ก้องลงเสริมองค์กรศาสนาอิสลามและกิจการ

مكتب شيخ الإسلام في ประเทศไทย

SHEIKHUL ISLAM OFFICE

Sheikhul Islam Office ฝ่ายบริหารศูนย์บริหารกิจการศาสนาอิสลามแห่งชาติ

ที่ สฟ.๐๐๐๑/๖๙๐

เลขรับ 81333
วันที่ 30 11 - 62
เวลา ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๒

วันที่ 30 ต.ค. 2562
เลขรับ 3882
เวลา

เรื่อง แนวทางปฏิบัติของชาวไทยมุสลิมในโอกาสต่าง ๆ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม
เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย
สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางปฏิบัติของชาวไทยมุสลิมในโอกาสต่าง ๆ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม

กรมการปกครอง
เลขรับ 81333
วันที่ 30 ต.ค. 2562
เวลา 14.04 น.
จำนวน ๑ ชุด

ตามที่จุฬาราชมนตรี ได้จัดทำ “แนวทางปฏิบัติของชาวไทยมุสลิมในโอกาสต่าง ๆ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม” เพื่อเผยแพร่และสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ตลอดจนรักษาความเป็นพหุวัฒนธรรมของสังคมไทยที่โดดเด่น งดงามและคงความเป็นอัตลักษณ์ของแต่ละวัฒนธรรม ความเชื่อไว้อย่างเหมาะสมลงตัว และสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ได้ประทานพระวโรกาสให้จุฬาราชมนตรี นำคณะเข้าเฝ้าฯ ขอประทานรับคำปรึกษาในแนวทางการปฏิบัติความหลักธรรมคำสอนของศาสนาในการอยู่ร่วมกันของศาสนิกชนไทยให้มั่นคง ยั่งยืน และมีความเจริญรุ่งเรืองสืบไป เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๒ ที่ผ่านมา ความทราบแล้ว นั้น

ในการนี้ การเข้าเฝ้าฯ ดังกล่าว นับเป็นครั้งประวัติศาสตร์อันน่าประทับใจอย่างยิ่งแล้ว ยังนำความปิติยินดีมาสู่สังคมมุสลิมและสังคมไทยโดยรวม เพราะภาพเหตุการณ์ที่ปรากฏเป็นเครื่องยืนยันให้ประจักษ์ชัดว่า ผู้นำจิตวิญญาณอันเป็นเสาหลักทางคุณธรรมจริยธรรมของแผ่นดินไทย มีการปรึกษาหารือกันในการปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนของศาสนาที่นับถือ และในคราเดียวกัน สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงประทานแนวพระดำริว่า “ศาสนิกชนทุกศาสนาพึงปฏิบัติตามศาสนบัญญัติ โดยคำนึงถึงจารีตประเพณีและวัฒนธรรมของสังคมไทย เพื่อรักษาความมั่นคงของราชอาณาจักรไทยด้วยสามัคคีธรรม” อันแสดงให้เห็นถึงความโอบอ้อมอารี กลมเกลียว ผูกพันเหมือนเป็นครอบครัวเดียวกัน ดังนั้น เพื่อให้การสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขทั้งมุสลิมและบุคคลทั่วไปสัมฤทธิ์ผลเป็นรูปธรรมที่สมบูรณ์ และเพื่อให้การเผยแพร่แนวทางปฏิบัติดังกล่าวทั่วถึงและครอบคลุมพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศไทย จุฬาราชมนตรีจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์มายังท่านโปรดพิจารณาแจ้งแนวทางปฏิบัติดังกล่าวไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคิส พิทักษ์คุมพล)

จุฬาราชมนตรี

สำนักงานทั่วไป

โทรศัพท์ที่ ๐๒-๙๔๙๔๒๓๘, ๐๒-๙๔๙๔๒๘๘, ๐๒-๙๔๙๔๓๑๒ ๓ (นางสาวนัยนา หมดอะด้า)

โทรสารที่ ๐๒-๙๔๙๔๒๒๐

แนวทางปฏิบัติของชาวไทยมุสลิมในโอกาสต่าง ๆ
เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม

๑. แนวทางปฏิบัติในการเข้าร่วมงานรัฐพิธีและงานพิธีการ

๑.๑ การแต่งกาย :

(๑) กรณีที่กำหนดให้แต่งกายด้วยเครื่องแบบ ให้ถือปฏิบัติไปตามระเบียบของทางราชการ

(๒) กรณีที่กำหนดให้แต่งกายด้วยชุดประจำหน่วยงาน หรือชุดสุภาพ หรือชุดประเพณีท้องถิ่นที่มีมิติ

ตามบทบัญญัติของศาสนา ให้ถือปฏิบัติตามนั้น

๑.๒ การถวายคำนับพระบรมสาทิสลักษณ์หรือพระบรมฉายาลักษณ์

- กรณีเป็นข้าราชการให้ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ
- กรณีบุคคลทั่วไปที่เป็นชาย ให้ยืนตรงและก้มศีรษะคำนับ
- กรณีบุคคลทั่วไปที่เป็นหญิง ให้ถอนสายบัว

๑.๓ การปฏิบัติระหว่างการประชุมพิธีกรรม

- กรณีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หรือพระบรมวงศานุวงศ์ เสด็จเป็นองค์ประธาน หากประทับยืน ให้ลุกขึ้นยืนตามองค์ประธาน หากประทับนั่ง ให้นั่งลงตามองค์ประธาน
- กรณีทั่วไปให้ลุกขึ้นยืนต้อนรับประธานในพิธีได้ เมื่อประธานเข้าประจำที่และนั่งลง ก็ให้นั่งลงตามประธาน

เมื่อประธานจุดธูปเทียนหรือในระหว่างประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ให้นั่งสงบนิ่งอยู่ที่เดิม

- ในกรณีที่มีการร้องเพลงชาติและเพลงสรรเสริญพระบารมี ให้ยืนตรงและร่วมขับร้องเพลงตามได้โดยปกติ
- ในกรณีที่พิธีการนั้นกำหนดให้มีการสวดขอพรในศาสนาอิสลาม ก็ให้ชาวไทยมุสลิมที่อยู่ในพิธี ณ ที่แห่งนั้นขอคูอาฮ์และซอลาวัต

๒. แนวทางปฏิบัติในการเข้าร่วมงานพระบรมศพของพระมหากษัตริย์ งานพระศพของเชื้อพระวงศ์ และงานศพของบุคคลสำคัญของประเทศหรือของบุคคลทั่วไป ตลอดจนงานที่จัดขึ้นเพื่อถวายความอาลัยหรือแสดงความอาลัย

๒.๑ บทบัญญัติแห่งศาสนาอิสลามมิได้มีข้อห้ามในการเข้าร่วมงานพระบรมศพ งานพระศพ หรืองานศพ ตลอดจนงานที่จัดขึ้นเพื่อถวายความอาลัยหรือแสดงความอาลัย เนื่องในวันคล้ายวันสวรรคต หรือวันคล้ายวันสิ้นพระชนม์ ดังนั้น ชาวไทยมุสลิมจึงสามารถไปเข้าร่วมงานได้ตามปกติ ถือเป็นการถวายพระเกียรติแด่พระองค์ หรือให้เกียรติแก่ผู้วายชนม์ รวมทั้งแสดงความเสียใจต่อครอบครัวของผู้วายชนม์แล้วแต่กรณี

๒.๒ กรณีที่เป็นงานพระบรมศพและงานถวายความอาลัยแด่พระมหากษัตริย์ มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

(๑) การแต่งกาย ให้แต่งกายตามที่กำหนดไว้

- ข้าราชการ ให้แต่งเครื่องแบบตามระเบียบของทางราชการ หรือชุดสุภาพที่ไม่ดูฉูดฉาด
- ประชาชนทั่วไป ให้แต่งชุดสุภาพที่ไม่ดูฉูดฉาด

(๒) การจัดกิจกรรม

- อ่านถวายอาลัยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่มีต่อพสกนิกรชาวไทยมุสลิม ในวาระที่มีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง
- นำเสนอบุคคลบะห์ (ธรรมกลา) เกี่ยวกับหลักการของศาสนาที่สอดคล้องกับพระราชกรณียกิจของพระองค์ตามที่สำนักจุฬาราชมนตรีกำหนด
- จัดกิจกรรมหรือนิทรรศการเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระองค์
- เจริญรอยตามพระยุคลบาท สืบสานพระราชปณิธาน อาทิเช่น การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน หรือการเรียนรู้และประยุกต์ใช้หลักการทรงงานของพระองค์ เป็นต้น
- จัดให้มีหรือเข้าร่วมกิจกรรม “จิตอาสาพระราชทาน ๙๐๔ ทั่วประเทศ” เพื่อสาธารณประโยชน์ตามความสะดวก

๒.๓ กรณีเป็นงานพระศพของเชื้อพระวงศ์ หรืองานศพของบุคคลสำคัญของประเทศหรือของบุคคลทั่วไป ตลอดจนงานที่จัดขึ้นเพื่อแสดงความอาลัย ให้นำข้อ ๒.๒ มาใช้โดยอนุโลม

๓. แนวทางปฏิบัติในการเข้าร่วมวันไหว้ครู และการทำความเคารพครู อาจารย์

๓.๑ การไหว้เพื่อทำความเคารพครู อาจารย์ เป็นการกระทำที่สมควรอย่างยิ่ง

๓.๒ การมอบดอกไม้ให้กับครู อาจารย์ ในวันไหว้ครู สามารถกระทำได้

๓.๓ ในวันไหว้ครู ควรมีอิหม่ามหรือนักวิชาการศาสนาอิสลามให้โอวาทเกี่ยวกับการเคารพครู อาจารย์ และขออ้ออาห์ (ขอพร) ให้แก่ครู อาจารย์

๓.๔ การไหว้ครูในวิชาที่ถือเป็นศิลปะของไทย เช่น มวยไทย กระบี่กระบอง หรือนาฏศิลป์ ให้ปฏิบัติไปตามความเหมาะสม ที่ไม่ขัดต่อหลักการของศาสนาอิสลาม

๔. แนวทางปฏิบัติในการสอนและเผยแพร่ศาสนา

๔.๑ ห้ามมิให้สอนหรือเผยแพร่ศาสนาอิสลามด้วยการบิลาฮหรือกล่าวร้ายต่อศาสนาอื่น โดยเฉพาะการนำเสนอบุคคลบะห์ (ธรรมกลา) หรือการเผยแพร่คำสอนในสื่อสังคมออนไลน์และสื่อทั่วไป พึงต้องระมัดระวังในการใช้ถ้อยคำเพื่อไม่ให้กระทบกระเทือนต่อความสัมพันธ์ระหว่างศาสนิกชน

๔.๒ พึงระมัดระวังในการใช้เครื่องขยายเสียงเพื่อบอกเวลาปฏิบัติศาสนกิจ (การอาซาน) ต้องควบคุมความดังให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากมัสยิดนั้นตั้งอยู่ในชุมชนที่มีศาสนิกชนอื่นอาศัยอยู่ด้วย ต้องคำนึงถึงวิถีชีวิตปกติสุขของศาสนิกชนอื่นที่อยู่ในชุมชนนั้นประกอบด้วย

๕. แนวทางปฏิบัติในการอยู่ในชุมชนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม

๕.๑ กรณีการขอจดทะเบียนมัสยิด/สร้างสถานที่ประกอบศาสนกิจ (มัสยิด) ต้องคำนึงถึงจำนวนประชากรชาวไทยมุสลิมที่อาศัยอยู่ประจำในชุมชนแห่งนั้น พร้อมชี้แจงสร้างความรู้ความเข้าใจต่อผู้นำท้องที่/ท้องถิ่น ตลอดจนหน่วยงานราชการ ถึงความสำคัญของมัสยิด/สถานที่ประกอบศาสนกิจ (มัสยิด) เพื่อป้องกันมิให้เกิดความขัดแย้งและขัดต่อการดำเนินชีวิตตามปกติสุขของคนในชุมชน

๕.๒ ชาวไทยมุสลิมควรให้ความร่วมมือและเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมหรือวัฒนธรรมท้องถิ่นที่จัดขึ้นภายในชุมชน เพื่อให้เกิดความรัก ความสามัคคีปรองดอง และสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน ขณะเดียวกันหากชาวไทยมุสลิมในชุมชนจัดให้มีกิจกรรมทางสังคมหรือวัฒนธรรมท้องถิ่น ควรประชาสัมพันธ์ให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และยอมรับซึ่งกันและกัน ระหว่างชาวไทยมุสลิมและพี่น้องชาวไทยต่างศาสนา

๕.๓ ให้ผู้นำทางศาสนา ได้แก่ ประธานกรรมการอิสลามประจำจังหวัด หรืออิหม่ามประจำมัสยิด เข้าร่วมประชุมกับทางราชการเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ ทั้งในการประชุมระดับจังหวัด ระดับอำเภอ หรือระดับท้องที่/ท้องถิ่น เพื่อจะได้ทราบและนำนโยบายของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือข้อมูลข่าวสารที่ได้รับมา แจ้งแก่พี่น้องชาวไทยมุสลิม และอาจรวบรวมปัญหา ความต้องการ หรือความเดือดร้อนของพี่น้องชาวไทยมุสลิมในชุมชน แจ้งแก่ทางราชการได้อีกด้วย อันจะทำให้เกิดความร่วมมืออันดีระหว่างส่วนราชการกับพี่น้องชาวไทยมุสลิม